

Η ενδυμασία στον ιστορικό Πόντο

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Οι ενδυμασίες των Ελλήνων και Ελληνίδων στον ιστορικό Πόντο ποικίλει και είναι προσδιοριστική της κάθε ιστορικής περιόδου αλλά και της γειτνίασης τους με τους άλλους όμορους και μη, λαούς, της κοινωνικής θέσης και του πλούτου, της επαγγελματικής ιδιότητας κ.α.

Η ζουπούνα π.χ., το κατ' εξοχήν γυναικείο ένδυμα, απαντάται σε όλες περίπου τις περιφέρειες του Πόντου με μικρές παραλλαγές στα σχέδια ραφής, στις ποιότητες των υφασμάτων και στον τρόπο χρήσης. Προ του 1800 αυτή η ενδυμασία με όλα τα παρελκόμενα της (όπως αυτά αναλύονται στα αρχεία αλλά και στα βίντεο που σας έχω στείλει) είχε χρήση καθημερινή και αποτελούσε το επίσημο ένδυμα των Ελληνίδων Χριστιανών στον Πόντο.

Λίγα χρόνια προ της μοιραίας καταστροφής της Ανατολής και συνάμα και του Πόντου (1919-1922) είχε δώσει τόπο στα ευρωπαϊκά ενδύματα και οι παραδοσιακές αυτές ενδυμασίες άρχισαν να εκλείπουν σταδιακά απ τα μεγάλα αστικά κέντρα αρχικά και αργότερα και από την ποντιακή ενδοχώρα. Το αντερί αυτό, ο ποδήρης χιτώννας που λεγόταν ζουπούνα ή ζιπούνα ήταν καθ όλα ένα βυζαντινό εκκλησιαστικό ένδυμα με απaráλλακτες ομοιότητες ως προς τον πατριαρχικό σάκο. Τόσο για τα ανδρικά ενδύματα/φορεσιές όσο και για τα γυναικεία υπήρχαν κατά τύπους διαφοροποιήσεις και στην ουσία δεν επρόκειτο ποτέ για μια και μόνη ενδυμασία προσδιοριστική της Ελληνικής καταγωγής.

Η θρησκευτικότητα των Ελλήνων Ποντίων ήταν πολύ μεγάλη και τούτο αποδεικνύεται απ τη χορεία των Αγίων και Μαρτύρων της Χριστιανοσύνης που στην κυριολεξία είχε πλημμυρίσει την ιερή αυτή γη. Η θρησκευτικότητα αυτή είχε επηρεάσει και τον τρόπο ένδυσης των Ελλήνων του Πόντου και τούτο καταφαίνεται απ τη σεμνότητα και ιερότητα των ενδυμασιών αλλά και των κοσμημάτων χρυσών και ασημένιων με σταυρούς εγκόλπια και φυλαχτά που φορούσαν προς αποτροπή του κακού και φυλακή των ψυχών τους.